

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący)

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku J. O.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych i Administracji w W.
o wysokość emerytury policyjnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 września 2013 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 25 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] postanowieniem z dnia 25 lutego 2013 r., w sprawie J. O. przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W., o wysokość emerytury policyjnej, na skutek skargi kasacyjnej sporządzonej i wniesionej przez pełnomocnika J. O. od tego wyroku z dnia 18 lipca 2012 r., postanowił odrzucić skargę kasacyjną.

Sąd Apelacyjny wskazał, że w dniu 23 listopada 2012 r., w terminie ustawowym, radca prawny A. A.-M. jako pełnomocnik J. O. złożyła skargę kasacyjną od wyroku z dnia 18 lipca 2012 r. oddalającego apelację J. O. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 11 lipca 2011 r.,

w sprawie z jego odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. ustalającej wysokość jego emerytury.

Na podstawie art. 398¹ § 1 k.p.c. radca prawny A. A.-M. została wezwana do uzupełnienia w terminie tygodnia braków formalnych skargi kasacyjnej, przez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia zgodnie z art. 22 k.p.c. – z przedstawieniem sposobu wyliczenia oraz złożenie pełnomocnictwa procesowego J. O. do „sporządzenia skargi kasacyjnej i występowania w jego imieniu przed Sądem Najwyższym”. W wyznaczonym terminie radca prawny nie uzupełniła braków formalnych; wskazała, że wyliczenie przedmiotu zaskarżenia nastąpiło w oparciu o art. 22 k.p.c., nie podając wartości przedmiotu zaskarżenia oraz zawnioskowała, aby Sąd Apelacyjny z uwagi na niemożność skontaktowania się z J. O. „na podstawie art. 97 § 1 k.p.c. wezwał odwołującego się do potwierdzenia jej czynności w zakresie sporządzenia skargi kasacyjnej”.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że to obowiązkiem pełnomocnika jest doręczenie do akt sprawy pełnomocnictwa. Obowiązek ten wynika wprost z art. 89 § 1 k.p.c., który ma zastosowanie w postępowaniu przed sądem drugiej instancji na podstawie art. 391 § 1 k.p.c. Przywołany przez radcę prawnego art. 97 k.p.c. nie stanowi podstawy do domagania się przez nieumocowanego pełnomocnika, aby Sąd przerzucił jego obowiązki procesowe na wskazanego przez niego mocodawcę. Podsumowując powyższe wywody Sąd Apelacyjny stwierdził, że pełnomocnik wnioskodawcy nie uzupełnił w wyznaczonym terminie braków skargi kasacyjnej w postaci wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia i złożenia pełnomocnictwa. Z tej przyczyny skarga kasacyjna została odrzucona na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Wnioskodawca zaskarżył to postanowienie zażaleniem (wraz z wnioskiem o uchylenie zaskarżonego postanowienia i rozpoznanie sprawy na nowo w trybie art. 395 § 2 k.p.c.), zarzucając mu naruszenie art. 92 k.p.c. w związku z art. 97 § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu podniesiono, że w piśmie z dnia 22 stycznia 2013 r. pełnomocnik skarżącego poinformował Sąd o niemożności złożenia pełnomocnictwa, w którym literalnie wskazane zostałoby, że został umocowany

również do sporządzenia skargi. Treść pełnomocnictwa, które znajduje się w aktach sprawy (datowane na dzień 9 września 2011 r.) wskazuje, że między innymi J. O. upoważnia pełnomocnika do prowadzenia sprawy dotyczącej odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno - Rentowego MSWiA w W. o obniżeniu emerytury - przed Sądem Okręgowym w W. XIII Wydziałem Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt: XIII U [...], w sądzie drugiej instancji oraz przed Sądem Najwyższym. Zamiarem skarżącego było umocowanie pełnomocnika do wszystkich czynności wiążących się z tą sprawą przedsięwziętych na gruncie postępowań sprzed polskimi sądami, a zatem przyjąć należy ciągłość umocowania także po zakończeniu sprawy przed Sądem Apelacyjnym w [...]. Ta okoliczność została również potwierdzona w piśmie z dnia 22 stycznia 2013 r. Przywołując orzecznictwo Sądu Najwyższego, wskazano, że jeżeli w treści udzielonego pełnomocnictwa procesowego nie dokona się ograniczenia jego zakresu, wówczas oznacza to umocowanie pełnomocnika, spełniającego oczywiście kryteria z art. 87¹ k.p.c., do podejmowania wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, w tym także do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej oraz składania niezbędnych oświadczeń.

Podkreślono także, że niezłożenie przez pełnomocnika wymaganego pełnomocnictwa nie powinno stanowić okoliczności odrzucenia skargi, bowiem skontaktował się on od razu po doręczeniu wezwania Sądu w dniu 15 stycznia 2013 r. z mocodawcą, celem wezwania do kancelarii i doprecyzowania treści pełnomocnictwa. Skarżący oświadczył, że niemożliwe jest przybycie w tym celu, ponieważ zamieszkuje on w innej miejscowości niż w ta, w której mieści się kancelaria, a zatem w odległości ponad 60 km, jest osobą już w podeszłym wieku i musi obecnie opiekować się żoną, która uległa wypadkowi i ma usztywnioną kończynę w opatrunku gipsowym. Pełnomocnik powiadomił Sąd o tejże okoliczności, a ponadto ze względu na to wniósł o wezwanie skarżącego na zasadzie art. 97 § 1 k.p.c. do potwierdzenia czynności i zakresu umocowania. Ponadto zobowiązał skarżącego do osobistego nadesłania do Sądu właściwego pełnomocnictwa, aby zachować termin sprecyzowany przez Sąd w wezwaniu z dnia 7 stycznia 2013 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W powołanej w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC 2008 nr 11, poz. 122) Sąd Najwyższy orzekł, że pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z samego prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym. Umknęło jednak uwadze Sądu Apelacyjnego, że do akt sprawy zostało złożone pełnomocnictwo dla radcy prawnego A. A.-M. upoważniające ją „do prowadzenia sprawy dotyczącej odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno - Rentowego MSWiA w W. o obniżeniu emerytury - przed Sądem Okręgowym w W. XIII Wydziałem Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt: XIII U [...], w sądzie drugiej instancji oraz przed Sądem Najwyższym” (k- 63). Wobec tego pełnomocnictwo będące przedmiotem niniejszego postępowania, obejmujące, między innymi, umocowanie do prowadzenia postępowania prze Sądem Najwyższym, wykracza poza zakres pełnomocnictwa procesowego z art. 91 k.p.c., stanowiąc pełnomocnictwo szersze, którego treść należy oceniać, zgodnie z art. 92 k.p.c. według jego treści oraz przepisów prawa cywilnego. Należy też przyjąć, że wyraźne wskazanie w treści tego pełnomocnictwa, że dotyczy ono także postępowania przed Sądem Najwyższym oznacza umocowanie do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela pogląd, że traktowanie pełnomocnictwa, w którym strona upoważnia pełnomocnika do reprezentowania jej w Sądzie Najwyższym, jako niezawierającego umocowania do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej, byłoby przejawem nadmiernego formalizmu. Skoro pełnomocnictwo obejmuje reprezentowanie mocodawcy w Sądzie Najwyższym, to niewątpliwie wynika z niego, że pełnomocnik może dokonywać wszystkich czynności, które są potrzebne do występowania przed tym Sądem, w tym wnieść skargę kasacyjną. Inne stanowisko prowadziłoby do wymagania odrębnego pełnomocnictwa w istocie dla każdej czynności, którą pełnomocnik podejmuje przed Sądem Najwyższym. Artykuł 92 k.p.c. nie daje podstawy do wniosku, że pełnomocnictwo szersze niż procesowe musi szczegółowo wymieniać wszystkie czynności, do których dokonania pełnomocnik jest uprawniony. Wystarczy, gdy z oświadczenia mocodawcy wynika, że pełnomocnik jest umocowany do ich dokonywania

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2009 r., III PZ 3/09, LEX nr 509017).

Z uwagi na powyższe nie było podstaw do wzywania pełnomocnika skarżącego do nadesłania pełnomocnictwa do „sporządzenia skargi kasacyjnej i występowania w jego imieniu przed Sądem Najwyższym”, a w konsekwencji - do odrzucenia skargi z powodu nieuzupełnienia tego braku w określonym terminie.

W zażaleniu pominięto drugą z przyczyn odrzucenia skargi kasacyjnej – nieuzupełnienie braku skargi polegającego na niewskazaniu wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 126¹ k.p.c.). W skardze kasacyjnej skarżący w ogóle nie wskazał wartości przedmiotu zaskarżenia, natomiast w piśmie stanowiącym odpowiedź na wezwanie do uzupełnienia tego braku stwierdzono, że: „w wykonaniu wezwania Sądu z dnia 7 stycznia 2013 r. (...) niniejszym wskazuję, iż podstawa wyliczenia przedmiotu zaskarżenia nastąpiła w oparciu o art. 22 k.p.c., tj. biorąc różnicę wysokości otrzymywanego świadczenia przed decyzją obniżającą oraz po jego obniżeniu pomnożywszy przez jeden rok”, dalej jednak nie wskazując kwoty stanowiącej wartość przedmiotu zaskarżenia.

W istocie zatem brak skargi kasacyjnej dotyczący wartości przedmiotu zaskarżenia nie został uzupełniony, co uzasadniało jej odrzucenie przez Sąd drugiej instancji na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Z tych względów zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.